

Міністерство освіти і науки України
Державна вища технологічна та економічна школа в Ярославі
Університет Миколаса Ромеріса, Литва
Турецький Гіресунський університет
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучасва
Полтавська державна аграрна академія
Дніпровський національний аграрно-економічний університет
Миколаївський національний аграрний університет
Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. П. Василенка
Львівський національний аграрний університет
Кафедра обліку та оподаткування

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ:
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ
АСПЕКТИ**

***МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
18-20 березня 2020 р.***

ЛЬВІВ 2020

УДК 657.1

*Шевчук С.А.
Палаши А.В.
Фещук М.М.
аспіранти
Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль*

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ВИДІВ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ПОТРЕБ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Теоретична концепція та організаційно-методичні параметри дивідендної політики підприємств досить ґрунтовно досліджені вітчизняними науковцями. Фундаментальні праці Моссаковського В.Б., Саблука П.Т., Стельмашука А.М., Гайдуцького П.І., Ігнатенко М.С., Михайлова М.Г. та ряду інших науковців повною мірою характеризують концепцію і методологічні основи процесу нарахування й виплати дивідендів у вітчизняних підприємствах.

Однак, проф. Бруханський Р. Ф. доводить, що сучасна модель функціонування аграрного сектора економіки України повною мірою не відповідає світовим стандартам ринкової економіки. Відповідно загальна система нарахування і виплати дивідендів у класичному вигляді є непридатною для використання в умовах вітчизняного сільськогосподарського виробництва [3, с. 222].

Таким чином, дивідендну політику підприємств аграрного сектора економіки України необхідно певним чином адаптувати до особливостей вітчизняних земельно-майнових відносин і застосовувати з врахуванням специфіки конкретних агроформувань.

Вивчення вітчизняної та світової практики нарахування й виплати дивідендів доводить наявність принципово відмінних підходів і видів дивідендної політики залежно від критеріїв, які застосовуються в процесі нарахування дивідендів [4]: 1) стабільної питомої ваги дивідендів у прибутку (обсяг виплат перебуває у прямій залежності від розміру прибутку; виникає суттєве

обмеження інвестиційних можливостей підприємства); 2) фіксованих дивідендних виплат (дивіденди виплачуються у попередньо визначеному стабільному розмірі; акціонер практично не зацікавлений у збільшенні обсягу прибутку); 3) постійного росту дивідендів (дивіденди в більшості випадків штучно занижені; орієнтація на перспективу); 4) стабільності виплат (з метою підтримання сприятливого інвестиційного іміджу підприємство стабільно сплачує дивіденди за будь-яких результатів діяльності); 5) залишкова політика (дивіденди виплачують після задоволення всіх потреб підприємства щодо розподілу прибутку; існує фактор ризику недоодержання доходів); 6) повної капіталізації прибутку (реінвестування отриманих доходів; повна невивплата дивідендів або альтернативний шлях отримання доходу у вигляді цінних паперів – акцій (збільшення обсягу персонального статутного внеску).

На думку І. Бланка існує три підходи до формування дивідендної політики – консервативний, поміркований і агресивний [1, с. 269].

Якщо законодавством країни (США, Швейцарія) передбачено нижчий рівень оподаткування нерозподіленого прибутку порівняно з розподіленим, то підприємство отримує податкові переваги при використанні як джерела фінансування реінвестованого прибутку. Якщо ж рівень оподаткування дивідендів є нижчим, ніж рівень нерозподіленого прибутку (Німеччина), то вигіднішою буде виплата дивідендів. Ця обставина лежить в основі ще однієї теорії у галузі дивідендної політики – концепції податкових переваг [5].

Теоретично кожен із наведених видів дивідендної політики може використовуватись підприємством протягом певного періоду діяльності заради досягнення певної мети [2, с. 219].

Вибір і практична реалізація конкретного виду дивідендної політики підприємства зумовлена рядом факторів економічного, правового, соціального й адміністративного впливу. Таким чином, періодичне застосування конкретного варіанту дивідендної політики вимагає виваженого економічно обґрунтованого підходу з

врахуванням особливостей економіки, специфіки конкретного підприємства та стратегічних завдань діяльності.

Список використаних джерел:

1. Бланк И. А. Управление формированием капитала. К.: Ника-Центр, 2000. 512 с.
2. Бруханський Р. Ф. Трансформація дивідендної політики сільськогосподарських підприємств з позиції стратегічного менеджменту. Наука молода, 2009. № 12. С. 218-220.
3. Бруханський Р. Ф. Оптимізація процесу нарахування і виплати дивідендів у сільськогосподарських підприємствах України. Інноваційна економіка. 2010. Випуск 5 (19). С. 220-224.
4. Лупенко Ю. О. Акціонерні товариства в АПК. К.: ІАЕ, 1997. 185 с.
5. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2003. 554 с.